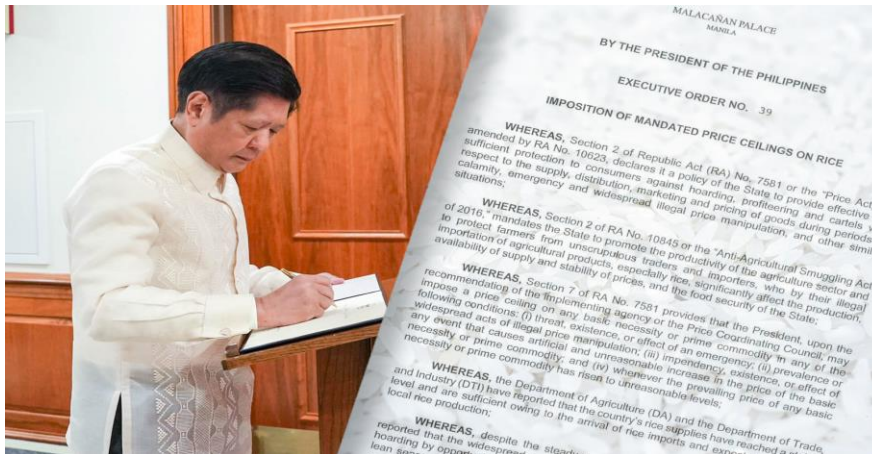

ปธน. มาร์กอส สั่งจำกัดราคาข้าวทั่วประเทศ หลังราคาพุ่งสูงจนน่าตกใจ

ประธานาธิบดีเฟอร์ดินานด์ มาร์กอส จูเนียร์ ได้อนุมัติออกคำสั่ง Executive Order No.39 ลงวันที่ 31 สิงหาคม 2566 กำหนดเพดานราคาข้าวในประเทศ (a mandated price ceiling) ท่ามกลางราคาขายปลีกที่เพิ่มขึ้นอย่างน่าตกใจ โดยกำหนดเพดานราคาสำหรับข้าวทั่วไป (Regular Rice) ที่ 41 เปโซต่อกิโลกรัม และข้าวขัดสีคุณภาพดี (Well-milled rice) ที่ 45 เปโซต่อกิโลกรัม และให้มีผลบังคับใช้ทันที ทั้งนี้ คำสั่งดังกล่าวเกิดขึ้นหลังการประชุมระดับภาคส่วนเมื่อวันที่ 29 สิงหาคม 2566 เกี่ยวกับสถานการณ์ข้าวของประเทศ โดยกระทรวงเกษตรและกระทรวงการค้าและอุตสาหกรรมได้ให้คำแนะนำในการกำหนดเพดานราคาข้าวในประเทศดังกล่าว นอกจากนี้ จากข้อมูลของกระทรวงเกษตรรายงานว่า ข้าวทั่วไปในท้องถื่นในตลาดในเขตเมโทรมะนิลามีราคาตั้งแต่ 42 - 55 เปโซต่อกิโลกรัม ขณะที่ข้าวขัดสีคุณภาพดีในท้องถื่นอยู่ที่ 48 - 56 เปโซต่อกิโลกรัม

ทั้งนี้ ภายใต้คำสั่ง EO No.39 ประธานาธิบดีฯ ยังได้ระบุว่าสถานการณ์ราคาขายปลีกข้าวพุ่งสูงขึ้นในปัจจุบัน ส่งผลให้เกิดความเครียดทางเศรษฐกิจอย่างมากต่อชาวฟิลิปปินส์ โดยเฉพาะผู้ด้อยโอกาสและคนยากจน ทำให้เรื่องสำคัญและเร่งด่วนสำหรับรัฐบาลที่จะต้องจัดการกับสถานการณ์ดังกล่าวและรับประกันแก่ประชาชนว่าจะสามารถเข้าถึงข้าวซึ่งเป็นอาหารหลักพื้นฐานได้ และไม่เพียงแต่จะต้องมีปริมาณข้าวที่เพียงพอเท่านั้น ราคาจะต้องสมเหตุสมผลด้วย และด้วยเหตุผลดังกล่าว ประธานาธิบดีฯ จึงได้สั่งการกระทรวงเกษตรและกระทรวงการค้าและอุตสาหกรรม ดำเนินการกำหนดเพดานราคาอย่างเข้มงวด ติดตามและตรวจสอบการเคลื่อนไหวของราคาข้าวที่ผิดปกติในตลาด รวมทั้งให้ความช่วยเหลือผู้ค้าปลีกที่ได้รับผลกระทบด้วยความช่วยเหลือจากกระทรวงมหาดไทยและรัฐบาลท้องถิ่น นอกจากนี้ ประธานาธิบดีฯ ยังได้สั่งให้กรมศุลกากรเข้มงวดในการตรวจสอบโกดังเก็บข้าวเพื่อปราบปรามการกักตุนและการนำเข้าข้าวอย่างผิดกฎหมาย รวมถึงการยึดหรืออายัดข้าวที่ลักลอบนำเข้าด้วย ทั้งนี้ เมื่อสัปดาห์ที่ผ่านมา กรมศุลกากรฟิลิปปินส์ได้บุกตรวจค้นและปิดโกดังเก็บข้าวในจังหวัดบูลาคัน 3 แห่ง มูลค่ากว่า 500 ล้านเปโซ นอกจากนี้ ภายใต้คำสั่งดังกล่าว ประธานาธิบดีฯ ยังสั่งการให้คณะกรรมการการแข่งขันของฟิลิปปินส์ดำเนินมาตรการ

- นโยบายภาครัฐ
 เศรษฐกิจการลงทุน
 แนวโน้มการตลาด
 รายงานสินค้าและบริการ

ต่อต้านกลุ่มผู้ทะเลาะ/กักตุน เพื่อให้มั่นใจว่ามีการแข่งขันในตลาดที่ยุติธรรม และส่งเสริมสวัสดิภาพและการคุ้มครองผู้บริโภค ในขณะที่เดียวกันได้มอบหมายให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์ (PNP) และหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายอื่นๆ ช่วยเหลือกระทรวงการค้าและอุตสาหกรรม และกระทรวงเกษตรเพื่อให้มั่นใจว่าการบังคับใช้เพดานราคาข้าวในประเทศจะเกิดขึ้นทันทีและมีประสิทธิภาพ

ทั้งนี้ พระราชบัญญัติสาธารณรัฐ No. 7581 หรือพระราชบัญญัติราคา (Price Act) อนุญาตให้ประธานาธิบดีทำตามคำแนะนำของหน่วยงานหรือสภาประสานงานราคา (The Price Coordination Council) ในการกำหนดเพดานราคาสำหรับความจำเป็นพื้นฐานหรือสินค้าสำคัญใดๆ ตามเงื่อนไขที่กำหนดโดยกฎหมาย

อุปทานข้าว

ในประชุมระดับภาคส่วน เกี่ยวกับสถานการณ์ข้าวของประเทศ เมื่อวันที่ 29 สิงหาคม 2566 กระทรวงเกษตรได้รายงานคาดการณ์ว่าอุปทานข้าวครึ่งปีหลังจะอยู่ที่ 10.15 ล้านตัน โดย 2.53 ล้านตันเป็นผลผลิตที่คาดว่าจะสิ้นสุดจากสต็อกของครึ่งปีแรก ขณะที่ปริมาณอีก 7.20 ล้านตัน เป็นผลผลิตที่คาดหวังจากการผลิตในประเทศ และจากนำเข้าข้าวเพียง 0.41 ล้านตัน โดยอุปทานรวมน่าจะมากพอที่จะครอบคลุมความต้องการปัจจุบันที่ 7.76 ล้านตัน และจะทำให้มีปริมาณสต็อกสุดท้ายที่ 2.39 ล้านตัน ซึ่งจะคงอยู่นานถึง 64 วัน ทั้งนี้ จากคำสั่ง EO 39 ระบุว่า กระทรวงเกษตรและกระทรวงการค้าและอุตสาหกรรมได้รายงานว่าอุปทานข้าวของประเทศถึงระดับที่มั่นคงและเพียงพอ เนื่องจากการนำเข้าข้าวที่จะมาถึงและส่วนเกินที่คาดหวังจากการผลิตในท้องถิ่น อย่างไรก็ตาม ภายใต้คำสั่ง EO ตั้งข้อสังเกตว่ายังคงขอกว่าหากการจัดการราคาที่ผิดกฎหมายอย่างกว้างขวาง การกักตุนโดยผู้ค้าที่ฉวยโอกาส และการสมรู้ร่วมคิดระหว่างกลุ่มพันธมิตรในอุตสาหกรรมข้าวในช่วง Lean Season (ช่วงที่ไม่มีผลผลิตออกสู่ตลาด) และในคำสั่งยังอ้างถึงเหตุการณ์ที่อยู่นอกเหนือการควบคุมของฟิลิปปินส์ เช่น ความขัดแย้งระหว่างรัสเซีย-ยูเครน การห้ามส่งออกข้าวของอินเดีย และความผันผวนของราคาน้ำมันในตลาดโลก

นอกจากนี้ สำนักงานเศรษฐกิจและการพัฒนาแห่งชาติ (NEDA) รายงานว่าอัตราเงินเพื่อสินค้าข้าวเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 1 ในเดือนมกราคม 2565 เป็นร้อยละ 4.2 ในเดือนกรกฎาคม 2566 เนื่องจากความต้องการที่เพิ่มขึ้นและอุปทานที่ดิ่งตัวจากการคาดการณ์ผลกระทบจากปรากฏการณ์เอลนีโญ และตามข้อมูลของประธานาธิบดีฯ ทำให้ปัจจัยต่างๆ ดังกล่าว ส่งผลให้ราคาขายปลีกของสินค้าโภคภัณฑ์ดังกล่าวเพิ่มขึ้นอย่างน่าตกใจ

ที่มา: หนังสือพิมพ์ *Inquirer*

บทวิเคราะห์และข้อคิดเห็น

- ฟิลิปปินส์เป็นหนึ่งในประเทศผู้นำเข้าข้าวรายใหญ่ที่สุดของโลก และขณะนี้กำลังเผชิญกับภาวะราคาข้าวพุ่งสูงอย่างน่าตกใจซึ่งส่งผลกระทบต่อประชาชนโดยเฉพาะกลุ่มคนที่มีรายได้น้อยต้องเผชิญกับสถานการณ์

นโยบายภาครัฐ เศรษฐกิจการลงทุน แนวโน้มการตลาด รายงานสินค้าและบริการ

ยากลำบากในการเข้าถึงสินค้าข้าวที่เป็นอาหารหลักพื้นฐาน ทำให้รัฐบาลฟิลิปปินส์ตัดสินใจออกมาตรการจำกัดเพดานราคาข้าวโดยกำหนดเพดานราคาสำหรับข้าวทั่วไป (Regular Rice) ที่ 41 เปโซต่อกิโลกรัม (ประมาณ 26.24 บาทต่อกิโลกรัม) และข้าวขัดสีคุณภาพดี (Well-milled rice) ที่ 45 เปโซต่อกิโลกรัม (ประมาณ 28.80 บาทต่อกิโลกรัม) และให้มีผลบังคับใช้ทันทีเพื่อหวังลดความเดือดร้อนแก่ประชาชน อย่างไรก็ตาม ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในอุตสาหกรรมข้าวฟิลิปปินส์บางส่วนไม่เห็นต่อการกำหนดเพดานราคาดังกล่าว เนื่องจากอาจทำให้สถานการณ์ด้านอุปทานและราคาแยลง หากผู้ค้าปลีกไม่สามารถรับมือกับมาตรการดังกล่าวได้และอาจต้องหยุดการขายหากต้องเผชิญกับภาวะขาดทุน นอกจากนี้ ฟิลิปปินส์ยังมีความเสี่ยงสูงที่จะเกิดภาวะขาดแคลนอุปทานข้าวในประเทศจากผลกระทบเอลนีโญที่จะทำให้ผลผลิตข้าวในประเทศลดลง ประกอบกับขณะนี้ภาคเอกชนของฟิลิปปินส์ได้ชะลอการนำเข้าลงหลังราคาข้าวในตลาดโลกปรับตัวสูงขึ้นเกินไป ทำให้มีความเป็นไปได้ที่ปริมาณสต็อกข้าวของฟิลิปปินส์จะมีไม่เพียงพอต่อความต้องการในระยะต่อไป ด้วยสถานการณ์ดังกล่าวจึงถือเป็นโอกาสของข้าวไทยที่จะเข้ามาขยายตลาดในฟิลิปปินส์เพิ่มมากขึ้น เพื่อรองรับกับความต้องการนำเข้าที่จะเพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตาม ผู้ประกอบการไทยควรติดตามสถานการณ์อย่างใกล้ชิดต่อไป เนื่องจากตลาดข้าวฟิลิปปินส์ปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นตลอดเวลา และหากราคาข้าวในตลาดโลกยังคงผันผวนและราคาอยู่ในระดับที่สูงเกินไป อาจทำให้ผู้ค้า/ผู้นำเข้าฟิลิปปินส์จะยังคงชะลอการสั่งซื้อเพื่อรอดูสถานการณ์ต่อไป

สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงมะนิลา

8 กันยายน 2566

นโยบายภาครัฐ เศรษฐกิจการลงทุน แนวโน้มการตลาด รายงานสินค้าและบริการ